

به نام خداوند جان و خرد

نگاره‌های عیار

انتشارات آریارمنا

انتشارات آریارمنا

نگاره‌های عیار

| نوشته سیدعبدالمجید شریف‌زاده |

| ویراستار: رضا میرمبین |

| با همکاری گروه پژوهشی باستان‌کاوی تیسافرن و پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری |

| چاپ و صحافی: مهرگان |

| نوبت چاپ: نخست، ۱۳۹۷ | شمارگان: ۵۰۰ نسخه |

| بها: ۲۵۰۰۰ تومان |

| تارنما: www.aryaramna.ir |

| ناما: info@aryaramna.ir, aryaramna@hotmail.com |

| نشانی: تهران، صندوق پستی: ۱۴۵۱۵-۵۶۹ |

| تلفن: ۰۲۱۴۴۸۴۶۰۲۲ همراه: ۰۹۳۹۵۹۶۹۴۶۶ |

| همه حقوق این کتاب برای انتشارات آریارمنا محفوظ است. |

| تکثیر، انتشار، چاپ و بازتولید یا اثر یا بخشی از آن به هر شیوه همچون رونوشت، انتشار الکترونیکی، ضبط و ذخیره روی وسایل صوتی و تصویری و چیزهایی از این دست بدون موافقت کتبی و قبلی انتشارات آریارمنا ممنوع است. متخلفان بر پایه قانون «حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» تعقیب و مجازات خواهند شد. |

سرشناسه	شریف‌زاده، سیدعبدالمجید، ۱۳۳۹.
عنوان و نام پدیدآور	نگاره‌های عیار/نوشته سیدعبدالمجید شریف‌زاده، ویراستار رضا میرمبین.
مشخصات نشر	تهران: آریارمنا، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۵۶ ص: مصور (بخشی‌رنگی).
فروست	ایران زمین: ۱.
شابک	978-600-9708-08-6
وضعیت فهرست‌نویسی	فیاپا
موضوع	سنگ عیار -- تصویرها
موضوع	نقاشی ایرانی -- تاریخ -- ۴۲۹ - ۵۹۰ ق.
موضوع	Painting, Iranian -- History -- 1037 - 1194
موضوع	هنر سلجوقی
موضوع	Art, Seljuk
موضوع	ایران -- تاریخ -- سلجوقیان، ۴۲۹ - ۵۹۰ ق. -- اسناد و مدارک
موضوع	Iran -- History-- Seljuks, 1037 - 1194 -- Sources
موضوع	ND۹۸۰/ش۴ن۸ ۱۳۹۷
رده‌بندی کنگره	۷۵۹/۹۵۵
رده‌بندی دیویی	۵۵۶۱۱۴۷
شماره کتاب‌شناسی ملی	

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۱	فصل یک: سابقه و بیان
۲۹	فصل دوم: نگارگری و حقوقی
۴۵	فصل سوم: سیمک عیار
۹۹	فصل چهارم: تحلیل رناره سیمک عیار
۱۴۷	کتابنامه

پیشگفتار

چنانچه تفکر را پایه فرهنگ و فرهنگ را بنیان تمامی دستاوردهای بشری اعم از ادبیات، هنر، علم و تمدن بدانیم، نمی‌توانیم منکر ارتباط مستقیم عناصر مذکور با یکدیگر باشیم. به عبارت بهتر هرگز نمی‌توان تصور کرد که بدون ادبیاتی غنی، هنری فاخر و جهانشمول پا به منصه ظهور گذارد. از همین روی ادبیات که معمولاً اعصار دُریشان ادبی با دوره‌های درخشان هنری قرین است و برهه‌های تاریخی از خلالت ادبا، برهوت هنرهای اصیل را در پی داشته است.

علاوه بر ارتباط غیرمستقیم فرهنگی که میان دواوین ادبی با بداعات هنری برقرار است، نوعی تعامل مستقیم نیز میان این دو، جریان دارد که نوعی هم‌زمانی محسوب می‌شود. مصوّر ساختن نسخ ادبی اعم از منظوم و منثور، کتاب‌آرایان را تشویق ساخته حتی در حد بضاعت مُزجیات تبع ادبی نموده و از این طریق بر فرهیختگی خود بیفزایند. تعدادی از فحول این عرصه نیز، خود، صاحب‌نظر و از اعظام ادبیات محسوب می‌شوند که بحث درباره آنان جسارتی والا می‌طلبد. سخنوران و شعرا نیز به

نوبه خود با تورق و تأمل در اوراق مصوّر و مُذهَّب نسخ نفیس، بیش از پیش به صیقل روح و طراوت طبع خود می‌پرداختند و از این رهگذر بر توان ادبی خود می‌افزودند. داستان سمک عیار و نسخهای که به منظور روایت آن به پیدایی آمده، نمونه‌ای درخور برای مدعای فوق به شمار می‌آیند که درباره‌ی شأن ادبی آن بزرگان استادان بی‌مثال، قلم برده‌اند و «سخن هرچه گویم همه گفته‌اند». لذا این مقال را مجالی قرار دادیم برای بحث درباره‌ی ویژگی‌های نسخه‌ای بس گرانبه‌تر از داستان سمک عیار که در موزه بادلیان آکسفورد به شماره Ousely 379 (ج ۱) و Ous. 380 (ج ۲) و Ous. 381 (ج ۳) نگهداری می‌شود و ناکه‌ن کمتر مورد توجه قرار گرفته است؛ چه برسد به مذاقه. نکته‌ی حائز اهمیت، این نسخه، قدمت آن است که منبعی بی‌بدیل برای نسخه‌پژوهی محسوب می‌شود و بررسی و واکاوی آن می‌تواند به روشن شدن برخی از مسائل مکتوم در این عرصه مدد رساند که ماحصل از پژوهشی است که تقدیم علاقه‌مندان می‌شود. هرچند هیچ تحقیقی خالی از خلل نتواند بر روی نسخه‌ها و نویسندگان به راه پیشنهادها و انتقادات مخاطبان عزیز است.